

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет менеджменту, готельно-ресторанної справи та туризму
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ

Галузь знань	17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації
Спеціальність	172 Електронні комунікації та радіотехніка
Назва освітньої програми	Комп'ютерні мережі та Інтернет
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Професор кафедри менеджменту д.т.н., проф., Балджи Марина Дмитрівна	+38 099 7522452	baldgi@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна «Економічне обґрунтування інноваційних рішень» дозволяє оволодіти здобувачами вищої освіти сучасними теоретичними та практичними навичками управління інноваційною діяльністю організації, формування практичних навичок щодо принципів, прийомів і методів реалізації інноваційної політики організацій, форм інновацій, методів та основного інструментарію щодо їх створення й реалізації, побудови системи управління інноваційними процесами та їх державного регулювання, опанування практичних методів управління інноваціями та оцінювання ефективності інноваційної діяльності організацій.

Основними завданнями дисципліни є:

- визначення та аналіз сутності основних сучасних вітчизняних і зарубіжних концепцій організації та процесу розробки й реалізації інновацій, інноваційних процесів та інноваційної діяльності організацій з урахуванням їх застосування на практиці в умовах України;
- ознайомлення з методами творчого пошуку інноваційних проектів та розробки інновацій;
- визначення методичних принципів організації інноваційної діяльності як на рівні окремої організації, так і на рівні країни в цілому;
- обґрунтування розробки, фінансування та стимулювання інноваційних проектів, визначення вартості інтелектуального продукту, що покладено в основу інноваційної пропозиції, та рівня її конкурентоспроможності серед альтернативних варіантів.

Мета викладання дисципліни – отримання магістрами знань з інноваційної спрямованості стратегії і тактики розвитку виробництва, інноваційної політики фірми, принципів і чинників її розвитку, форм інновацій, методів та інструментарію їх створення і способів реалізації.

Передумови для вивчення дисципліни є знання і вміння, отримані студентом при вивченні навчальних дисциплін бакалаврської підготовки. Результати навчання використовуються в процесі підготовки випускної кваліфікаційної роботи.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень» формуються наступні компетентності та результати навчання із передбачених освітньо-професійною програмою «Комп'ютерні мережі та Інтернет» зі спеціальності 172 Електронні комунікації та радіотехніка.

Інтегральна компетентність (ІК)	
ІК-1	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності спрямованій на створення умов та засобів для обміну інформацією, в тому числі комп'ютерних мереж та Інтернет, технічних засобів й програмних додатків, які забезпечують її надійне та якісне передавання, оброблення та зберігання, що передбачає застосування певних методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК-4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК-10	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
СК-4	Здатність розв'язувати задачі забезпечення надійності, живучості, завадозахищеності, інформаційної безпеки та пропускнуої здатності електронних комунікаційних і радіотехнічних систем з урахуванням економічних, правових, безпекових та інших аспектів.
СК-7	Здатність відшуковувати та оцінювати інформацію з проблем електронних комунікацій, радіотехніки та дотичних питань.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН-1	Організувати власну професійну, науково-дослідницьку та інноваційну діяльність на основі принципів системного підходу та методології наукових досліджень.
ПРН-10	Розробляти і реалізовувати інженерні проекти, враховуючі цілі, обмеження, соціальні, економічні, правові та екологічні аспекти.
ПРН-11	Керувати складними виробничими, експлуатаційними процесами, забезпечувати професійний розвиток персоналу.
ПРН-12	Аналізувати технічні характеристики електронних комунікаційних і радіотехнічних систем, потреби ринку, інвестиційний клімат та конкурентоспроможність проектних рішень, наукових та дослідно-конструкторських розробок.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денна / заочна форма навчання)			Ознаки курсу		
ЕКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90	28 / 4	14 / 4	48 / 82	1	2	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		Лекц.	Прак.	Сам. роб.		Лекц.	Прак.	Сам. роб.
Тема 1. Сутність і завдання економічного обґрунтування інноваційних рішень	7	2	2	3	9	1		8
Тема 2. Інновації та інноваційна діяльність на підприємстві	11	4	2	5	9	1		8
Тема 3. Маркетинг інноваційних рішень	7	2		5	10		2	8
Тема 4. Якість та конкурентоспроможність інноваційних товарів	9	2	2	5	8			8
Тема 5. Комплексна підготовка виробництва нової продукції на підприємстві	7	2		5	8			8
Тема 6. Інноваційне рішення та його реалізація	9	4		5	9	1		8
Тема 7. Інвестиційне забезпечення інноваційних рішень	11	4	2	5	10		2	8
Тема 8. Аналіз витрат в процесі розробки та реалізації інноваційного рішення	9	2	2	5	8			8
Тема 9. Економічна ефективність інноваційних рішень	11	4	2	5	11	1		10
Тема 10. Інтелектуальний капітал та інтелектуальна власність підприємства	9	2	2	5	8			8
Всього	90	28	14	48	90	4	4	82

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle (Google class). Окрім того, практичні навички під час виконання лабораторних робіт та виконання індивідуальних завдань, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Сутність і завдання економічного обґрунтування інноваційних рішень Економіка інновацій. Сутність та необхідність економічного обґрунтування інноваційних рішень. Предмет, метод і зміст курсу. Структура економічного обґрунтування інноваційних рішень	3	8
2	Тема 2. Інновації та інноваційна діяльність на підприємстві Сутність, зміст та функції інновацій. Життєвий цикл інновацій. Інноваційна діяльність на підприємстві. Класифікація інновацій	5	8
3	Тема 3. Маркетинг інноваційних рішень Маркетингова продуктова та процесна інновації. Загальне поняття та класифікаційні ознаки нового товару. Етапи створення інноваційного продукту. Ринкові перспективи інноваційного продукту. Прогнозування збуту нової розробки. Ціноутворення на інноваційні продукти	5	8
4	Тема 4. Якість та конкурентоспроможність інноваційних товарів Поняття та показники якості продукції. Основні методи оцінювання якості продукції. Теоретичні аспекти	5	8

	конкурентоспроможності інноваційного товару в сучасних умовах. Розрахунок конкурентоспроможності інноваційного рішення		
5	Тема 5. Комплексна підготовка виробництва нової продукції на підприємстві Система комплексної підготовки виробництва нової продукції. Підсистема науково-дослідної підготовки виробництва. Підсистема технічної підготовки виробництва. Функціонально-вартісний аналіз в процесі підготовки виробництва інноваційного рішення. Планування створення та розробки нових виробів за допомогою сіткової моделі	5	8
6	Тема 6. Інноваційне рішення та його реалізація Сутність, зміст та види інноваційних проектів. Розробка концепції інноваційного проекту. Планування інноваційних проектів. Відбір інноваційних рішень для реалізації	5	8
7	Тема 7. Інвестиційне забезпечення інноваційних рішень Джерела і механізм фінансування інноваційних рішень. Ризик при прийнятті інноваційних рішень та основні етапи його оцінювання. Модель функціонування системи інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємств. Показники оцінювання інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємств	5	8
8	Тема 8. Аналіз витрат в процесі розробки та реалізації інноваційного рішення Склад і структура витрат на розробку та реалізацію інноваційного рішення. Склад і класифікація витрат на науково-дослідні та дослідно- конструкторські роботи. Планування собівартості НДДКР Розрахунок собівартості інноваційного продукту	5	8
9	Тема 9. Економічна ефективність інноваційних рішень Сутність проблеми оцінювання ефективності інновацій. Види ефективності та ефектів інноваційної діяльності. Методи оцінювання економічної ефективності інноваційних проектів. Показники оцінювання економічної ефективності інноваційного проекту	5	10
10	Тема 10. Інтелектуальний капітал та інтелектуальна власність підприємства Поняття інтелектуального капіталу та інтелектуальної власності підприємства. Структура та компоненти інтелектуального капіталу підприємства. Інноваційне рішення як об'єкт інтелектуальної власності підприємства. Методи оцінювання інтелектуального капіталу та вартісне оцінювання інтелектуальної власності	5	8
	Всього	48	82

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
Поточний контроль, який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
Підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	Фронтальне опитування, індивідуальні завдання, робота у групах, розв'язання практичних завдань, залік
-------------------------------------	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка індивідуального завдання згідно вказівок викладача	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів індивідуального завдання	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50

¹ Індивідуально-консультаційна робота викладача зі студентами

<i>Підсумковий контроль</i> залік	50
Всього балів	100

Заочна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт (завдань) за заданою тематикою	-//-	Перевірка контрольних робіт, (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка індивідуального завдання згідно вказівок викладача	-//-	Обговорення (захист) матеріалів індивідуального завдання	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка індивідуального завдання за заданою тематикою, індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів індивідуального завдання під час ІКР	10
Разом балів за поточний контроль			50
<i>Підсумковий контроль</i> залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для заліку)

Рівень знань оцінюється:

– «відмінно» / «зараховано» А – від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях, практичних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

– «добре» / «зараховано» В – від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях, практичних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

– «добре» / «зараховано» С – від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність виконаних індивідуальних завдань та завдань до самостійної роботи та активність у науково-дослідній роботі;

– «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних індивідуальних завдань та завдань до самостійної роботи;

– «задовільно» / «зараховано» E – від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, виконав не всі завдання до самостійної роботи;

– «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;

– «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 1 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	Зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	Fx	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Економічне обґрунтування інноваційних рішень: навчальний посібник / В. В. Кавецький, І. В. Причєпа, Л. О. Нікіфорова – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 136 с.
2. Поленкова М.В. Економічне обґрунтування інженерних рішень. – Чернігів. ЧДТУ, 2016. – 71 с.

3. Терешко Ю.В. Економічне обґрунтування інноваційних рішень: навч. посіб. / Ю.В. Терешко, А.Д. Петрашевська. – Одеса: ОНАЗ, 2016. – 116 с.
4. Мармаза О.І. Інноваційний менеджмент. Х.: ТОВ «Планета-принт», 2016.– 197с.
5. Пойда-Носик Н.Н., Черленяк І.І.Управління інноваційними проектами: навч.посібник: Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла»,2017. 360с

Допоміжна

1. Стойко І.І. Управління інноваціями (Програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тести). Навч.-метод. посібник. / І.І. Стойко /. – Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. – 200 с.
2. Яковлев А.І. Методика визначення ефективності інвестицій, інновацій, господарських рішень в сучасних умовах. Вид. 2-е, переробл. і доп. Х: видво «Підручник НТУ «ХПІ», 2017. 100 с.
3. Лесько О. Й., Причепя І. В., Малініна Н. М. Управління ризиками інноваційно-інвестиційної діяльності як основа стійкого економічного розвитку вітчизняних підприємницьких структур за умов глобалізації. Соціально-економічні аспекти розвитку підприємництва в Україні : колективна монографія / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань : Видавець «Сочинській М. М.», 2018. С. 216–223.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 No 40-IV — Електрон. ресурс/ Режим доступу: URL <http://www.rada.gov.ua>
2. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – База «Загальне законодавство» Верховної Ради України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.nads.gov.ua> – Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби
5. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного комітету статистики України.
6. <http://hdr.undp.org/en/> – «Доповідь про людський розвиток» – основне джерело інформації для аналітичного дослідження.